

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21CoCsp/32/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322200342
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2322200342.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: A. B., nar. X.XX.XXXX, trvalý pobyt C. XX/XX, D., zastúpenej: Sidor a partneri, s.r.o., Železničná 4/A, Hlohovec IČO: 52 635 970, proti žalovanej: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Prievozská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpenej: Remedium Legal, s.r.o., Prievozská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 14. mája 2024 č.k. 26Csp/8/2022-286, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že určuje, že úver zo zmluvy o splátkovom úvere č. 5132379780 uzavretej dňa 10. júla 2017, medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalobkyňou, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a na náhradu trov prvého a druhého odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie prvým výrokom (I.) zamietol žalobu o určenie, že úver je bezúročný a bezpoplatkov a druhým výrokom (II.) žalovanej priznal náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia v rozsahu 100 %. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 52 ods. 1 až 4, § 52a ods. 2, § 53 ods. 1, 2, 3, § 53c, § 54 ods. 2 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 7 ods. 1, ods. 17 písm. a), b), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2 ZoSÚ (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov); § 3 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov; § 137 písm. d) CSP (Civilný sporový poriadok, zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov); § 1 ods. 4, § 1a ods. 1, 4 nariadenia (Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení ku dňu uzavretia predmetnej úverovej zmluvy).

1.1. Vecne zdôvodnil uzavretou zmluvou o splátkovom úvere dňa 10. júla 2017 medzi žalobkyňou a právnou predchodkyňou žalovanej (Slovenská sporiteľňa, a.s.), na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 12.000 eur, ktorý sa zaviazala splácať mesačnými splátkami vo výške 227,09 eur, v počte splátok 96, s celkovými nákladmi spojenými s úverom 21 799,13 eur, regulovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch (ZoSÚ). Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.8.2022 došlo k prevodu predmetnej pohľadávky na žalovanú (uznesením zo dňa 15.8.2022 č.k. 26Csp/8/2022-203 súd prvej inštancie zmenu na strane žalovanej pripustil). Z procesného hľadiska súd považoval žalobu za procesne prípustnú v zmysle § 137 písm. d) CSP (v spojení s § 3 ods. 6 zákona č.

250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov).

1.2. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje obligatórne obsahové náležitosti podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, vrátane predpokladov použitých pri výpočte RPMN (§ 9 písm. k/ ZoSÚ). Žalobkyňa uviedla ako predpoklady pre výpočet RPMN podľa internetovej kalkulačky, kam zahrnula aj poplatok z poistenia 9,99 eur mesačne, ktorý v rozpore s legislatívou žalovaná ako údaj pre výpočet RPMN nepoužila. Súd prvej inštancie skonštatoval, že poplatok za poistenie úveru je potrebné zahrnúť do výpočtu RPMN v prípade ak existencia poistenia úveru bola podmienkou uzatvorenia zmluvy, čo v danej veci nebolo preukázané ani tvrdené.

1.3. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/183/2020 (R 86/2021) súd prvej inštancie vyjadril názor, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala konkrétny matematický výpočet RPMN, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve uviesť (sp. zn. 5Cdo/31/2023). Údaj o výške odplaty podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ je obsiahnutý v úvode druhej strany zmluvy vo výške 17,40 % ročne, pričom nebolo preukázané, že odplata presahuje dvojnásobok priemernej RPMN (§ 1a ods. 1 nariadenia). Žalobkyňou bolo tiež preukázané (vychádzajúc z obsahu súhrnných informácií o údajoch o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch za druhý štvrtrok 2017), že pre úver daného typu (v trvaní od 5 do 10 rokov) výška RPMN predstavuje 9,08 %. Výška odplaty podľa zmluvy 17,40 % tak zjavne nepresahuje maximálnu prípustnú výšku odplaty 18,16 % (2 x 9,08 %). Doba trvania zmluvy je podľa názoru súdu prvej inštancie určiteľná konečnou splatnosťou úveru, ktorý je v zmluve uvedený ako deň 20. júla 2025.

1.4. V závere odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie skonštatoval, že žalovaná preukázala skúmanie bonity žalobkyne v rozsahu určenom ustanovením § 7 ZoSÚ, a to overením jej osobných a zárobkových pomerov, čím bola splnená i povinnosť odbornej starostlivosti. Skúmanie bonity prebehlo zákonom predpokladaným spôsobom (faktické zisťovanie a lustrácia v databáze). Žalobkyňa ako dlžníka bola v pracovnom pomere s príjmom 608 eur brutto mesačne, v trvaní dlhšie ako 93 dní, s dostatočným vymeriavacím základom a trvaním poistenia u zamestnávateľa. Nebol preto dôvod podľa záveru súdu prvej inštancie na aplikáciu ustanovenia § 11 ods. 2 veta druhá ZoSÚ (t. j. nedošlo k hrubému porušeniu povinností podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ). Súd prvej inštancie preto nepovažoval úver za bezúročný a bez poplatkov. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa navrhujúc jeho zmenu vyhovením žalobe, teda určením bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru. Odvolanie odôvodnila ustanovením § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP. Rozhodnutie označila za arbitrárne a nepreskúmateľné, bez opory vo vykonanom dokazovaní a bez aplikácie relevantných ustanovení právnej úpravy.

2.1. Žalobkyňa namietala, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zjavné, na základe akých dôkazov súd prvej inštancie dospel k záveru v odseku 39, keďže v konaní nepredložil žiaden dôkaz o splnení si svojej zákonnej povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou. Závery súdu prvej inštancie v uvedenej časti preto nevychádzajú zo zisteného skutkového stavu, nemajú oporu v obsahu spisu a sú nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie preto pri hodnotení výsledkov dokazovania nepostupoval správne.

2.2. Žalobkyňa uviedla i vlastné tvrdenia ohľadom povinnosti na strane žalovanej (§ 7 ods. 1 ZoSÚ), ktoré súd bez ďalšieho neprijal. Poukázala na definíciu odbornej starostlivosti podnikateľa v zmysle Smernice č. 205/29/ES z 11.5.2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu. Význam skúmania schopnosti spotrebiteľov splácať spotrebiteľských úver je zdôrazňovaný aj v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, keďže súd musí ex offo preskúmať povinnosť veriteľa v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ (rozhodnutia rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-679/2019, C-449/2013, C-303/2020). Z článku 8 ods. 1 Smernice 208/48 vyplýva, že pred uzavretím zmluvy o úvere je veriteľ povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu úveru nebonitným spotrebiteľom (C-443/2013). Táto povinnosť má chrániť spotrebiteľov najmä pred rizikami nadmerného zadlženia a platobnej neschopnosti. Súd prvej inštancie obsah odbornej starostlivosti, ku ktorej je povolaný každý dodávateľ či predávajúci, teda aj poskytovať úveru, však náležite neskúmal a dostatočne nevyhodnotil.

2.3. Z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C-449/2013 vyplýva, že veriteľ musí v každom jednotlivom prípade a vzhľadom na osobitné skutočnosti prípadu posúdiť, či sú informácie primerané a dostatočné na ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa. V tejto súvislosti sa môže dostatočný charakter informácií líšiť, vzhľadom na okolnosti uzatvorenia zmluvy o úvere, osobnú situáciu

spotrebiteľa a výšku úveru. Obyčajné nepodložené vyhlásenia spotrebiteľa nemôžu byť pritom samé o sebe dostatočné, ak k nim nie sú pripojené dôkazy.

2.4. Veriteľ v zmysle § 7 ZoSÚ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa, a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebné pre splácanie úveru. Pri získavaní relevantných informácií tak veriteľ vychádza z informácií dodaných spotrebiteľom a ním aj preukázaných, ako aj z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať.

2.5. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Povinnosť spotrebiteľa poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, nezbučuje povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a tieto náležite vyhodnotiť. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či je klient schopný splácať požadovaný úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu, sama o sebe nepostačuje k posúdeniu úverovej schopnosti. Pre hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ postačuje aj neúplné zisťovanie jedného z kritérií podľa § 11 ods. 2 veta tretia ZoSÚ (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/18/2023, 3CoCsp/3/2024).

2.6. Aj v prípade preukázania skutočnosti uvádzanej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v ods. 39 (o príjme spotrebiteľky 608 eur brutto mesačne, v trvaní dlhšie ako 93 dní s dostatočným vymeriavacím základom a trvaním poistenia u zamestnávateľa), na základe nej si nemohol veriteľ vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalobkyne, keď by vychádzal len z informácie o hrubom príjme žalobkyne, za stavu, že nemá k dispozícii údaje o jej skutočných výdavkoch. Žalovaná preto podľa žalobkyne nepreukázala splnenie si povinnosti uloženej jej ustanovením § 7 ods. 1 ZoSÚ, vzhľadom na spôsob, akým poskytovateľ úveru pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Dodávateľ musí analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet (vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka), aby naplnil povinnosť odbornej starostlivosti, pričom skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov nie je dostatočné. Z lustrácie úverových registrov je možné zistiť počet existujúcich úverov a výšku mesačnej splátky týchto úverov, teda ide o peňažné záväzky, bez zistenia úplného obrazu o výdavkoch spotrebiteľa, vrátane bežných mesačných výdavkov (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9CoCsp/88/2020, sp. zn. 23CoCsp/8/2021 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp/11/2023).

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval (ods. 39), že žalovaná v priebehu sporu preukázala skúmanie bonity žalobkyne v rozsahu potrebnom podľa § 7 ZoSÚ, overením jej osobných a zárobkových pomerov, ktorá skutočnosť bola v konaní preukázaná. Dňa 14.5.2024 sa konalo vo veci pojednávanie, na ktorom sa zúčastnil len právny zástupca žalovanej. Vzhľadom k tomu, že v ďalšom neboli skutkové tvrdenia ohľadom skúmania bonity sporné, žalovaná nemala dôvod produkovať ďalšie dôkazy, okrem tých, ktoré sú založené v súdnom spise a ktoré súd vyhodnotil na účely preukázania skúmania bonity ako postačujúce.

3.1. Žalovaná namietala nesprávny výklad ustanovenia § 7 ods. 1 ZoSÚ, o povinnosti analyzovať domáci rozpočet spotrebiteľa, keďže veriteľovi zo zákonného ustanovenia takáto povinnosť nevyplývala a uvedené nie je ani objektívne možné. V dôsledku toho sa povinnosti stanovujú i dlžníkovi v § 7 ods. 2 ZoSÚ, ktorý musí poskytnúť úplné, presné a pravdivé údaje na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver. Faktickým zisťovaním a lustráciou v databáze si poskytovateľ úveru splnil svoju povinnosť odbornej starostlivosti. Na podporu svojho názoru žalovaná označila uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 32CoCsp/3/2022.

4. Žalobkyňa v odvolacej replike zotrvala na podanom odvolaní, pridržiavajúc sa jeho obsahu. Neboli jej doručené žiadne dôkazy, ktoré by mal žalovaný v danom spore predkladať na podporu tvrdení, že postupoval s odbornou starostlivosťou v súlade s § 7 ZoSÚ. Žalobkyňa zdôraznila, že otázka skúmania bonity tvorí ťažisko daného sporu, preto je nesprávny záver súdu o neexistencii sporu v tejto otázke. Žalobkyňa svoj postoj k namietanému skúmaniu úverovej bonity nezmenila. Na jediné podanie žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie zo dňa 10.2.2022, žalobkyňa reagovala podaním zo

dňa 8.3.2022, v ktorom namietala, že žalovaná spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka nepostupovala (právnou predchodkyňu žalovanej nezaujímal príjmy ani výdavky žalobkyne, ako ani to, či má po ich úhrade dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru, a pod.). V konaní žalovaná doklady o skúmaní bonity žalobkyne nepredložila. Na uvedenom stave sa nič nezmenilo ani po zrušení prvého rozhodnutia odvolacím súdom. Právny nástupca žalovanej predložil v prvom odvolacom konaní vyjadrenie z 22.9.2022, v ktorom sa však obmedzil len na odkazy na rozhodovacie prax odvolacieho súdu. Na takéto podanie žalobkyňa reagovala opätovným popretím tvrdení žalovanej, namietajúc, že jej nie je zrejmé, aké dôkazy žalovaná mienila, pretože žiadne nepredložila.

5. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom po nariadení pojednávania (§ 385 CSP) a vykonaní opakovaného dokazovania, dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

6. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

7. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

8. Podľa § 137 písm. d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak vyplýva z osobitného predpisu. Podľa § 11 ods. 4 ZoSÚ spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Žalobkyňou požadované určenie právnej skutočnosti preto vyplýva z uvedeného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch.

9. V súvislosti s procesnými aspektmi daného sporu je vhodné uviesť, že skúmanie bonity žalobkyne ako spotrebiteľky, s odbornou starostlivosťou poskytovateľom úveru, bolo medzi stranami v priebehu celého konania sporné. V spotrebiteľských zmluvách sú súde povinné ex offico skúmať nielen existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, ale súd je povinný ex offico skúmať aj dodržanie povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou pri prieskume úverovej bonity klienta (porov. rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-679/18) a v prípade zistených nedostatkov na tieto pri rozhodovaní prihliadnuť. Navyše v spotrebiteľských veciach (konanie so slabšou stranou sporu podľa § 290 CSP a nasl.) je princíp kontradiktórnosti konania oslabený.

10. Dôkazné bremeno preukázania splnenia povinnosti veriteľa pritom nezaťažuje spotrebiteľa, ale je na veriteľovi aby v spore hodnoverne preukázal, že pri skúmaní bonity spotrebiteľa pred uzavretím úverovej zmluvy, postupoval náležite s dostatočnou odbornou starostlivosťou (§ 7 ods. 1 a 17 ZoSÚ). Splnenie tejto povinnosti je potrebné vnímať vo všetkých aspektoch súvisiacich s poskytovaním úveru.

11. Smernica č. 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu definuje odbornú starostlivosť podnikateľa ako úroveň špeciálnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od obchodníka pri jeho konaní voči spotrebiteľom, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňujúcej sa v oblasti obchodníckej činnosti. Daná je aj potreba verifikácie spotrebiteľom poskytnutých informácií. Povinnosť veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy bonitu spotrebiteľa

predstavuje pre spotrebiteľa určitú záruku, že veriteľ bude pri poskytovaní úveru postupovať tak, aby ho do určitej miery chránil pred neschopnosťou splácať úver. Primárnym chráneným záujmom je tu ochrana spotrebiteľa pred nezodpovedným poskytnutím úveru.

12. Články 8 a 23 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie splňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

13. Povinnosť veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu dlžníka má chrániť spotrebiteľov pred rizikami nadmerného zadĺženia a platobnej neschopnosti (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-58/18 Michel Schyns proti Belsius Elfius Banque SA, bod 39, 41).

14. V tomto ohľade Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že cieľom povinnosti ohodnotiť úverovú bonitu spotrebiteľa je posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu nebonitného spotrebiteľského úveru (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-449/13 CA Consumer Finance, bod 43). Veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa a mali by mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu.

15. V rozsudku z 18. decembra 2014 vo veci CA Consumer Finance/Ingrid Bakkaus, Charline Bonato, rod. Savary, Florian Bonato C-449/13, Súdny dvor Európskej únie posudzoval predzmluvné povinnosti poskytovateľa úveru, a to povinnosti stanovené v článku 5 (informačná povinnosť a povinnosť poskytnúť vysvetlenie) a v článku 8 (posúdenie úverovej bonity spotrebiteľa) smernice 2008/48/ES. Rozhodol, že ustanovenia smernice 2008/48/ES sa majú vykladať v tom zmysle, že jednak bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48/ES zaťažuje spotrebiteľa; jednak bránia skutočnosti, aby sa súd z dôvodu štandardného ustanovenia musel domnievať, že spotrebiteľ uznal úplné a správne vykonanie veriteľom jeho predzmluvných povinností, pričom toto ustanovenie má za následok aj prenesenie dôkazného bremena o vykonaní uvedených povinností, ktoré môže narušiť účinnosť práv priznaných smernicou 2008/48/ES; článok 8 ods. 1 smernice 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že jednak nebráni, aby bolo ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa uskutočnené len na základe ním predložených informácií za predpokladu, že sú tieto informácie dostatočné a že k obvyčajným vyhláseniam spotrebiteľa sú pripojené dôkazy. V rozsudku z 10. júna 2021 C-303/20 Súdny dvor Európskej únie k článku 8 smernice 2008/48/ES uviedol, že veriteľ je povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je tiež posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu úveru nebonitným spotrebiteľom (C 449/13, C-58/18, C-679/18).

16. Odborná starostlivosť je preto komplexom účinných nástrojov umožňujúcich zhodnotiť potenciál spotrebiteľa splatiť úver, rozsah ktorých bude daný individuálnymi okolnosťami. V neposlednom rade ide aj o odbornú starostlivosť vo vzťahu k vlastným zdrojom, ktoré sú neodbornou starostlivosťou potenciálne negatívne taktiež ohrozené.

17. Napriek tomu, že odvolací súd sa v zrušujúcom rozhodnutí vyjadril k povinnosti poskytovateľa úveru konať s odbornou starostlivosťou, ako aj k ex offa súdnemu prieskumu splnenia uvedenej povinnosti, čo znamená vysporiadať sa so všetkými konkrétnymi okolnosťami prípadu a v rámci rozhodnutia žalobkyni ako spotrebiteľke odôvodniť či preskúmanie jej bonity veriteľom bolo v súlade nielen so slovenskými právnymi predpismi, ale aj normami európskeho práva, súd prvej inštancie sa nevysporiadal so všetkými aspektmi právnej úpravy.

18. Povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa je v našom právnom poriadku zakotvená v § 7 ZoSÚ, pričom ide o transpozíciu čl. 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica“). Podľa tohto ustanovenia je veriteľ pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru, povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou

schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 530/2024 zo dňa 12. februára 2025).

19. Povinnosť veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu je pre spotrebiteľa nepochybne viac než podstatná, pretože chráni spotrebiteľa pred rizikami nadmerného zadĺženia a platobnej neschopnosti [pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) LCL Le Crédit Lyonnais SA proti Fasihovi Kalhanovi z 27. marca 2014, C-565/12, bod 42]. Súdny dvor citovanú smernicu vykladá tak, že „existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že sa spotrebiteľ najmä z dôvodu nevedomosti nebude dovoliavať právnej normy určenej na jeho ochranu (rozsudok z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 65, ako aj citovaná judikatúra)“ (rozsudok Súdneho dvora OPR-Finance s.r.o. proti GK z 5. marca 2020, C-679/18, bod 22). Zjednodušene povedané, v mnohých prípadoch je dlžník len laik, ktorý má predstavu o tom, koľko si chce požičať, ale veriteľ je ten, kto má odborné skúsenosti a vedomosti, a vie preto vyhodnotiť aj to, koľko si klient požičať môže, aby to vedel splácať (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 530/2024 zo dňa 12. februára 2025).

20. Práve s ohľadom na dôležitosť tejto povinnosti sú prísne aj sankcie, ktoré postihujú veriteľa, ktorý túto svoju povinnosť zanedbá (§ 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch), t. j. v prípade porušenia povinnosti konať s odbornou starostlivosťou nie je veriteľ oprávnený vyžadovať jednorazové splatenie úveru a v prípade hrubého porušenia tejto povinnosti sa taký úver považuje za bezúročný a bezpoplatkový. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa však považuje nielen posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti veriteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa už považuje aj porušenie § 7 ods. 19 až 42 ZoSÚ (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 530/2024 zo dňa 12. februára 2025).

21. Súdny dvor už rozhodol, že sankcia zániku nároku na úroky stanovená vnútroštátnou úpravou sa považuje za primeranú v zmysle článku 23 smernice 2008/48/ES, pokiaľ ide o prípady porušenia povinnosti veriteľa, ktorá má podstatný význam v kontexte tejto smernice (rozhodnutie Súdneho dvora C-303/20, C-42/15).

22. Podľa § 7 ods. 17 písm. b) ZoSÚ sa vynaložením odbornej starostlivosti rozumie, že veriteľ posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi.

23. Mohlo by sa teda zdať, že postačuje, ak veriteľ preukáže, že nahliadol do príslušných registrov a vyžiadal si od spotrebiteľa a ďalších orgánov príslušné podklady. Je ale zrejmé, že na to, aby bolo možné hovoriť o odbornej starostlivosti, je potrebné preukázať aj odbornosť samu – teda preukázať aj to, že bola platobná schopnosť posúdená správne, t. j. boli vyhodnotené všetky údaje a správnym spôsobom bolo na nich prihladené (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 530/2024 zo dňa 12. februára 2025).

24. Podľa bodu 26 odôvodnenia smernice by členské štáty mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi, „... Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch.“.

25. Podľa čl. 23 smernice sú členské štáty povinné stanoviť pravidlá o sankciách za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých na základe smernice a sú povinné prijať všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich vykonávanie. Ustanovené sankcie pritom musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Taká sankcia, ktorá by veriteľovi hrozila len v prípade nenahliadnutia do príslušných registrov či v prípade úplnej ignorancie akýchkoľvek podkladov nevyhnutných na posúdenie úverovej bonity klienta, by bola zjavne v rozpore s účelom a cieľom smernice a nebolo by ju možné považovať ani

za účinnú, ani za primeranú a ani za odradzujúcu (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 530/2024 zo dňa 12. februára 2025).

26. V štádiu súdneho konania sa dlžník nachádza opäť v pozícii toho slabšieho – dokonca aj právne zastúpený (viď rozsudok Súdneho dvora Froukje Faber proti Autobedrijf Hazet Ochten BV zo 4. júna 2015, C-497/13, bod 47). Práve s poukazom na znevýhodnené postavenie spotrebiteľa preto Súdny dvor zdôrazňuje povinnosť vnútroštátneho súdu skúmať ex offo porušenie niektorých ustanovení spotrebiteľského práva (napríklad rozsudok Súdneho dvora Radlinger a Radlingerová, už citovaný, bod 62). Účinná ochrana spotrebiteľa by sa nedala dosiahnuť, keby vnútroštátny súd nebol povinný, hneď ako disponuje na tento účel potrebnými informáciami o právnych a skutkových okolnostiach, preskúmať ex offo dodržanie povinnosti veriteľa stanovenej v článku 8 uvedenej smernice, analogicky rozsudok z 21. apríla 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, body 66 a 70 (porov. rozsudok Súdneho dvora OPR-Finance s.r.o. proti GK z 5. marca 2020, C-679/18, bod 23).

27. Podľa čl. 288 tretieho odseku Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) smernica zaväzuje všetky členské štáty, ktorým je určená, pokiaľ ide o výsledok, ktorý má byť dosiahnutý, pričom ponecháva vnútroštátnym orgánom právomoc, pokiaľ ide o formu a prostriedky. Platí, že smernica sama osebe nemôže zakladať povinnosti jednotlivcovi, takže sa na smernicu ako takú proti nemu nemožno odvolávať (rozsudok Súdneho dvora Dominguez z 24. januára 2012, C-282/10, bod 37). To však nemení nič na tom, že povinnosť členského štátu prijať všetky opatrenia potrebné na dosiahnutie výsledku stanovenej smernicou je záväznou povinnosťou, ktorú stanovuje čl. 288 tretí odsek ZFEÚ a samotná smernica. Táto povinnosť prijať všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia je záväzná pre všetky orgány členských štátov vrátane súdnych orgánov v rámci ich právomocí (rozsudok Súdneho dvora Commune de Mesquer z 24. júna 2008, C-188/07, bod 83). Povinnosť posúdiť ex offo dodržanie povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou pri prieskume úverovej bonity klienta predstavuje procesnú požiadavku, ktorá neplatí pre jednotlivcov, ale pre súdne orgány (viď analogicky rozsudok Súdneho dvora Kušionová z 10. septembra 2014, C-34/13, bod 67, ako aj rozsudok Finanmadrid EFC z 18. februára 2016, C-49/14, bod 35).

28. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sú vnútroštátne súdy pri uplatňovaní vnútroštátneho práva povinné vykladať ho v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel smernice tak, aby sa dosiahol ňou sledovaný výsledok, a takto konať v súlade s čl. 288 tretím odsekom ZFEÚ. Táto povinnosť konformného výkladu vnútroštátneho práva je totiž vnútorne spätá so systémom ZFEÚ, keďže umožňuje vnútroštátnym súdom v rámci ich právomocí zaistiť úplnú účinnosť práva únie pri rozhodovaní o sporoch, ktoré im boli predložené (rozsudok Súdneho dvora Dominguez, vyššie citovaný, bod 24).

29. S poukazom na vyššie uvedené skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Podľa dôvodovej správy k novele č. 299/2016 Z. z. zákona o spotrebiteľských úveroch (ZoSÚ), legislatívnym zámerom bolo obozretné poskytovanie spotrebiteľských úverov veriteľmi, so zohľadnením vzniknutých nedostatkov vyplývajúcich z aplikačnej praxe v tejto oblasti. Sprísnený právny rámec posudzovania schopnosti splácať úver sa vzťahoval už na zmluvy uzatvorené po 1. januári 2017. Ustanovenia § 7 ods. 19 až 42 ZoSÚ predstavovali skonkrétňenie generálnej klauzuly v § 7 ods. 1 ZoSÚ (Opatrenie NBS 10/2017 s účinnosťou 1. 1. 2018 upravilo príslušnú metodiku výpočtov), a teda do vyhodnotenia limitov pre posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, vstúpila aj výslovne upravená položka nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa, a tiež osôb voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť (§ 7 odsek 20).

30. Skúmanie bonity predstavuje skúmanie predpokladov splatenia úveru v každom jednotlivom prípade, s ohľadom na individuálne okolnosti (osobnú situáciu spotrebiteľa, výšku úveru, výšku mesačnej splátky a pod.), s cieľom posúdiť, či sú informácie primerané a dostatočné na ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa.

31. Vzhľadom na dátum uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (10. júla 2017) zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, a to s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, je preto potrebné v prejednávanej veci vykladať tak, že nepostačovalo na strane spotrebiteľky len zistenie výšky príjmu (overením v Sociálnej poisťovni), zavŕšené lustráciou v úverovom registri, ale zistením i celkového objemu výdavkov, predovšetkým nákladov na zabezpečenie

základných životných potrieb (s prihliadnutím na osobné pomery, osoby voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť). Veriteľ si inak nemohol s odbornou starostlivosťou urobiť kvalifikovaný záver o tom, či spotrebiteľka je alebo nie je schopná splácať požadovaný úver. Žalobkyňa preto dôvodne argumentovala, že dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa, za účelom posúdenia toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru.

32. Žiada sa dodať, že za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o reálnej žiadateľovej finančnej situácii. Povinnosť spotrebiteľa poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, nezbavuje povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a tieto náležite vyhodnotiť. V súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho výdavkov, keďže skúmaním výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov, nie je spôsobilé podať úplný obraz o celkovom objeme výdavkov spotrebiteľa, v dôsledku čoho si veriteľ nemôže urobiť záver o tom, či spotrebiteľ je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.

33. S poukazom na vyššie uvedené žalovaná neunesla dôkazné bremeno, že postupovala s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalobkyne splácať spotrebiteľský úver, získaním objektívneho obrazu o jej finančnej situácii, a preto dôsledné nevykonanie takéhoto postupu znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, na ktoré postačuje práve neúplne zisťovanie pomeru medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa, ktoré je sankcionované bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, aj s prihliadnutím okrem iného na konkrétnu výšku príjmu žalobkyne v danom spore (608 eur brutto), výšku mesačnej splátky úveru (227,09 eur) a dobu splácania úveru (96 mesiacov). Navyše zákonodarca (v ustanovení § 11 ods. 2 ZoSÚ) definoval ako hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, aj porušenie ustanovení podľa § 7 odsek 19 až 42 (teda aj odsek 20, zohľadňujúci položku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má vyživovaciu povinnosť).

34. V súlade so zásadou efektivity je potrebné zdôrazniť, že prijaté sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce (viď odsek 23 tohto rozhodnutia odvolacieho súdu), a pretože ide o prípad porušenia povinnosti veriteľa, ktorá má podstatný význam v kontexte smernice, sankcia zániku nároku na zmluvné úroky stanovená vnútroštátnou úpravou sa považuje za primeranú v zmysle článku 23 smernice 2008/48/ES (viď odsek 16, 17 a 19 tohto rozhodnutia odvolacieho súdu). V kontexte uvedeného nemohol obstať poukaz žalovanej na iné rozhodnutie odvolacieho súdu, keďže nemožno preferovať doslovný výklad právnej normy pred eurokonformným a ústavnokonformným výkladom, vychádzajúc z individuálnych okolností prípadu a konkrétneho účinného znenia dotknutých ustanovení zákona.

35. Odvolacia námietka žalobkyne o neprávnom vyhodnotení dokazovania a nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie bola dôvodná.

36. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovel a určil, že úver zo zmluvy o splátkovom úvere č. 5132379780 uzavretej dňa 10. júla 2017, medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalobkyňou, je bezúročný a bez poplatkov.

37. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 396 ods. 2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie, ako aj o nároku na náhradu trov odvolacieho konania. V rozhodnutí o nároku na náhradu trov konania bude premietnutý úspech strany v celom konaní, ktorý závisí od zmeňujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu.

39. V zmysle zásady úspechu žalobkyne, ktorá bola v konaní pred súdom prvej inštancie úspešná, bola priznaná náhrada trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu.

40. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov prvého a druhého odvolacieho konania. Z dôvodu, že žalobkyňa bola v prvom odvolacom konaní, ako aj v druhom odvolacom konaní úspešná v plnom rozsahu, vznikol jej nárok na

náhradu trov prvého odvolacieho konania a druhého odvolacieho konania voči žalovanej, v odvolacích konaniach neúspešnej, v plnom rozsahu.

41. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.